

ስትራቴጂካውን ሚላውን ኣተሓሕዛ ሰውራዊ ባይቶ

ጋንታ ንሓርነት

ውድብና ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ሰውራዊ ባይቶ ብኣብዝሓ ፓርቲ ዝልለ ህንጻ መንግስታዊ (ኮንስቲዩትሽናል) ዲሞክራሲ ንምዕዋት ይቃለስ። እዚ ሓፊሻዊ ላዕለዋይ ስትራቴጂ ውድብና ቦቲ ዝለዓለ ስልጣን ዝውንን ውድባዊ ሃገራዊ ጉባኤታትና ይሕንጸጽ። ናይ ውድብና ፖለቲካዊ መደብ ዕዮታት ኣብ ንሓርነት ብምእታው ክትግንዘቡ ስለእትኸእሉ ኣብኡ ብዙሕ ግዜ ምቕታል ኣገዳሲ ኮይኑ ኣይረኣየናን።

ግን እቶም ቀንዲ ረጅሒታት ናይ መለልዪ ናይዚ ህንጻዊት ዲሞክራሲያዊት ኤርትራ ምህናጽ ዕላማና ኣብዞም ዝሰዕቡ ዓበይቲ ነጥብታት ክጠቓለሉ ይኸእሉ።

1. ነጻ ፕረስ ይተባባዕ መሰል ይሕሎን
  2. ናይ ምዝራብን ምጽሓፍን ምእካብን ምስራዕን መሰል ይሕሎ
  3. ሲቪካውያን ማሕበራት ንመሰል ዝሕለቓሉ ኣካል ህዝብና ናይ ምሕላቕ መሰልን ይሕሎ
  4. ፈጻሚን ሓጋግን ቤት ፍርድን ኣካላት ናይቲ መንግስቲ ካብ ነንሕድሕዱ ናጻ ዝኸነሉን ነንሓድሕዱ ዝቆጸረሉን ቅርጻን ስርዓትን ህንጻዊ ሕግን ይህልዎ
  5. ናይ ሃይማኖት ነጻነትን መሰልን ሕልዊ ኮይኑ ሃይማኖትን መንግስትን ፍሉይ ይኸውን
  6. ናይ ህዝብና ማዕርነታዊ መሰል ብዘይ ኢትኒካውን ጆግራፊካዊ ኣቀማምጣን ሃይማኖታውን ኣፈላላይ ሕልው ይኸውን
  7. ሕውስዎስ ቍጠባዊ መደብ ብምስራዕ ንገድ ነጋዳይ ሕረስ ሓረስታይ ዝብል ነጻ መርህ ብምሓዝ መሬት ናይ ዋንኡ ናይ ህዝቢ ምኅኑ የረጋግጽ
- ...ወ.ዘ.ተ.

ውድብና ነዚ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ ሓፊሻውን መሰረታውን ዕላማታትን ንምዕዋት ኣብ እነካይዶ ዘይሕለል ቃልሲ እንክተሎም ሚላታትን ስትራቴጂታትን ኣለዉ። እዞም ስትራቴጂታትን ሚላታትን እዚኣቶም ካልኣት ኣብ ናይ ተቓውሞ ደምበ ዘለዉ ውድባትን፣ ፓርቲታትን፣ ማሕበራትን ውልቀ ሰባትን ገለን ክሰማምዕሉ ገለን ክነቕፍዎ ገለ እውን ዋላ ክጸረርዎ መሰሎምን ባህርያት ናይ ጥዑይ ዲሞክራሲ እዩ። **ጥዕና ዘይብሉን ዘይዲሞክራሲያውን ዝኸውን ጸለመ፣ጥቀና፣ሓሶትን ምስ ዝሕወሶ እዩ።**

ብመጀመርታኡን መሰረቱን ኣብ ኢርትራና ዝግበር ለውጢ ብኢርትራውያን ዝምራሕን ዝውነንን ብኤርትራውያን ዝድምደምን ፍጹም ኤርትራዊ ለውጢ ክኸውን ከምዘለዎ ንኣምንን ንክተልን። ኣብ ሕቶን ክትዕን ዘይኣቱ ኩሉ ዝፈልጦ ፖለቲካዊ ሓቂ ግን ኣሎ። ንሱ ኸኣ ናይ ጎረባብቲ ሃገራትን ዓለምን ሞራላውን ፖለቲካውን ከምኡ እውን ነገራውን ማተርያላውን ሓገዝ ከም ዘድሊ እዩ።

ገለ የውሃት ወይ እውን ብፍርሒ ጸለመ ህግደፍ ዝረዓዱ ኣካላት ግን ምስ ኢሳያስ ዝተጸልኡን ሃገራት ክንጸላእን ናይ ወጸኢ ዝምድናታትና ናዓናን ንህዝብናን ዘዋጽኡ ምኅኑ ተሪፉ ናይ ህግደፍ ቅዩዳት ክንከውን ዝጸበዩና ውሑዳት ፖለቲካዊ ሚዛኖም ከተዓራርዩ ንዕድሞም። ብመንጽኡ ኸኣ እቲ ዝመጽእ ለውጢ ኤርትራውያን

ንሃገሮምን ህዝቦምን ዘዋጽኦም መዚኖም መሰሎምን ክብረቶምን ዝሕልወሎም ስርዓት ንምትካል ብቕዓት ስለዘለዎም ከምቲ ኣብ ነብሶም ብምምርኳስ ነጻነቶም ዝተጎናጸፉ ሓርነቶም እውን ካብ ናይ ደገ ሓይሊ ትኳሶ ኣይደልይዎንን ኣይጽብይዎን እዮም። ብናይ ጎረቤት ሃገር ሓገዝ ኢድ ምእታው ምሉእ ፍታሕ ዝረኸበትን ቅሳነትን ሰላምን ዴሞክራሲን ዝጎሰላ ሃገር ኣፍሪቃዊት ሃገር የለን። እንተ ናይ ሰበሰልጣናትን ምናልባት ውድባትን ፓርቲታን ናይ ስልጣን ምቕይያር ግን ይርእ እዩ። ናይ ውድብና ሕልጫ ግን ብናይ ህዝብና መሰረታዊ ድርኪት ዝመጽእ ንኣውሩ ቅሳነት ዘንግስ ለውጢ እዩ።

መደምደምትኡ እውን ውድባትን ፓርቲታትን ማሕበራትን መሪሕ ናይ ምልዕዓልን ምእላይን ግደ ይጸወታ እምበር ናይቲ ለውጢ ደረኽትን ዋናታትን ሲ ሓፋሽ ህዝብና እዩ። ኣብዚ ኣጋጣሚ እዚ ንሰራዊት ኤርትራ ዓይኖም እንዳራኣዩ ወጽዓን ሕሉፍ ጭቆናን ሓሳረ መከራን ህዝብና ሸለል ብማለት ክኣልፍዎን መሳርሒን መጋበርያን መራሕቲ ናይዚ ጭቆናን መከራን ህዝብና ዝኾኑ ኢሳያስን በጻብዕቲ ዝቕጽሩ ሰዓብቲን ክኾኑ ኤርትራዊ ሕልንኦም ይፈቕዶ እዩ ኣይንብልን። ስለ ዝኾነ ድማ ኣረርቲ ህዝቦምን ኣካል ጭቁን ሓፋሽ ህዝቦምን ኮይኖም ደረኽቲ ዴሞክራሲያዊ ለውጢ ናይታ ኣካሎም ዝጎደሉላን፣ ዘፍቅርዎም ብጸቶም ዝወፈዩላን ንዝፈትውዎ ሃገሮም ኤርትራ ክኾኑ ጸዋዒትና ነቕርብሎም።

ኣብቲ ንህዝብና ቅሳነትን፣ ሰላምን፣ ፍጥነትን፣ ምቕትን ዘውሕስ ዓይነት ምሕደራ ንምትካል ስትራቴጂ ውድብና ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ሰውራዊ ባይቶ ዘድሊ ምትሕብባርም ክገብሩ ጸዋዒትና ነቕርብ። እቲ ግቡእ ስርዓት ምቕይያር ብድሌት ህዝብናን ብሓይሊ ናይ ድምጺ ምርጫ ወረቕት ንክኸውን ኣብ እንገብሮ ጥምጥም ኣብ ጎኒ ህዝቦም ክሰርዑ ብታሪኽን ቦቶም ምእንቲ መሰል ህዝቦም ዝሓለፉ ጀጋኑን ይጥለቡ።

ካብዚ ብምንቃል ተሳትፎን ግደን ናይ ሰራዊት ሓርነትን ካልኣት ደለይቲ ለውጢ ኣብ ውሽጢ ሃገርና ዝነበሩ ኣካላት ህዝብና ነዚ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሱ ዴሞክራሳውያን ሸቶታት ንምርግጋጽ ኣብ እንገብሮ ቃልሲ ከም ሓደ ኣገዳሲ ነጥቢ ከም እንሕዞ ካብዚ ዝስዕብ ስትራቴጂካዊ ረቕሒ ነጥብታትና ክግንዘብ ይከኣል፡

1. ውድብካ ምሕያል፡ ነፍሲ ወከፍ ውድብ በቲ እትምርሓሉ መርህ መሰረት ክትሕይል ከም እትፍትን ዝተፈልጠ እዩ። እዚ ግን ነተን ካልኣት ናይ ተቓውሞ ውድባት ብምጽላምን ብምንእኣስን ወይ ውን ልዕሊ ዓቕመ ሚዛን ብምቕማጥ ብሓደ ክስርሕ ዘኾኽል ሃዋህው ብምፍጣር ዘይኮነስ ብመንጽር ህግደፍ ዝኸተሎ ግፍዓዊ ምሕደራ ዴሞክራሲያዊ መደባት ብምክታል ንህዝቢ ብብቑሩብ ኣብ ጎንኻ ብምስራዕ ሓይሊን ዕብዮትን ምርግጋጽ ማለትና እዩ። እዚ ብምርኣይ ውድባዊ ኣሰራርሓና እንዳጽፈናናን ጉድለትና እንዳረገምናን ናይ ህዝብና ሓቀኛ ፍታሕ ዝኾኖ መደባት ብምንጻጽ ንስጉምን ነቑቕቕን።
2. ምስ ካልኣት ናይ ተቓውሞ ሓይልታት ብሓባር ምስራሕ፡ እዚ ማለት ምስተን ብስትራቴጂካዊ ዕላማ ምሳና ዝቀራረባ ክሳዳዊ ምትእስሳር ንገብር። ምስተን ብፕሮግራማዊ መትከል ዘይመሳሰላና ሽኦ ብዝወሓደ ነጥብታት ተዛሚድና ንሰርሕ። ፍልልይና ሽኦ ሰላማዊ ፖሊቲካዊ ኮይኑ ኣብቲ ትሕቲ ህንጻዊ

ዴሞክራሲ ንሃገራዊ ዕማም ብጽሮት ብሓንሳእ ንሰርሕ። ትርጉም ዴሞክራሲ ኸኣ ምስ ብርእይቶ ዝፈላልዩ ኣብዝሓ ሓይልታት ብሃገራዊ ዴሞክራሲያዊ ህንጻ ብሕገ ተቐይሮካ ምኻድ ማለት እዩ። ንኻልኣት ዝኹንንን ህላዌ ዝኸሕድን ዝቕንጽልን ዴሞክሮሲያዊ ዘይኮነስ ህግደፋዊ መልክዕ ዘለዎ ምልኪ እዩ ክኸውን። መብቆል ምልኪ ብዘይካ ናተይ መርሆን ቅኑዕ የለን ብዘይካ ናተይ ፖሊሲ ንሃገርን ንህዝቢን ዝጠቕም የለን ብድዑ እዩ ዝብገስ። እቲ ካልእ ግፍዕታት መቐጸልታ ናይዚ ግጉይ ኣተሓሳስባ እዚ እዩ። ኣብ ዴሞክራሲ ግን ህዝቢ ዘዕግብዎ ባእታታትን ፓርቲታትን ውድባትን ክመርጽ ምሉእ ናይ ድምጺ ስልጣን ስለ ዝውንን እቲ ምንጻግን ዘይ ምቕባልን ናቱ ሓላፍነት ይኸውን።

3. ምስ ጎረባብቲ ሃገራት ዝምድና ምድልዳል፡ እቲ ዝምድና ግን ከምቲ ቅድሚ ሕጂ ናይ ህግደፍ “ዶብ ዘይብሉ ጉርብትና” ኣብ ውሽጢ ጉዳይካ ንግዝያዊ ፕላቲካዊ መኸሰብ ኢድ ምትእትታው ዝፈቕድ ውልዕ ህልም ዝብል ዝምድና ዘይኮነስ ኣብ ማዕርነትን ናይ ሕድሕድ ምክብባርን ዝተሞርኮሶ ንዝርከብ ግዝያዊ ምስሕሓብ ብዘተ ንምፍታሕ ዘኸእል ነባር ሰላማዊ ጉርብትና ምድልዳል ማለትና እዩ። ካብ ግዜ ናብ ብዜ ጥቕምን ድሌትን ሃገርናን ህዝብናን ምስ ናይ ጎረባብትና ክፍለን ክጋጮን ይኸእል ይኸውን። እቲ ትምስርቶ ዱልዱል ግን ዝምድና ምስ እቲ ዝተሓዘ ናይ ኣተሓላልያ ማላ ካብ ሰብኣዊ ህልቂትን ህዝባዊ ምዝንባልን ንዋታዊ ክሳራን ክድሕን ይኸእል። ንምንታይ ምስ ጎረባብቲ ሃገራት ስኒት ዘይብሉ መንግስቲ ንህዝቡ ክቕስንን ንሃገሩ ክማዕብልን ክበልጽግን ኣይክእልን እዩ። ህዝቡ ኸኣ ኣብ ፍርሕን ሻቕሎትን ተጠንቀቕን ስለዝነብር ልዋም ዘለዎ ድቃስን ቅሳነት ዝመልኦ ናይ ናብራ መደባትን ክህልዎ ኣይክእልን።

4. ምስ ናይ ውሽጢ ሃገርና ደላይ ለውጢ ሓይልታት ምትእስሳር፡ ኣብ መወዳኣትኡ ህዝብና ካብዚ ዘለዎ ፖሊቲካውን ቍጠባውን ሰብኣዊ መስል ዓዘቕቲን ንክላቕቕ ደላይ ለውጢ ኩሉ ብደገን ብውሽጥን ብሓባር ክሰርሕ ኣለዎ። እዚ ኸኣ ኣብ ኩሉ ጽፍሕታትን ናይቲ መንግስቲ ዘሎ ኣካል ህዝብና ይኹን ወይስ ተራ ህዝቢ ምእንቲ መሰሉ ተሓሳሲ ክቃለስ ከምዘለዎ ብምፍላጥ ብመደብ ንሰርሓሉ።

5. ዓለም ለኻዊ ማሕበራትን ሃገራትን ብተግባር ከምዝድግፋና ምቕላስ፡ ሕጂ ዋላ እውን ኢሳያስ “ኣደ ካብቶም ዓለም ዝኸፍኡ ዲክታቶርያት” ተባሂሉ ይፈለጥ እምበር ነቲ ተቓውሞ ዝተሞህበ ርኡይ ደገፍን ኣፍልጦ (ረኮጉንሽን) ዘሔጉስ ኣይኮነን ዝርከቡ እውን ዕላዊ ኣይኮነን። እዚ ንምቕያሩ ኸኣ ንቃለስ። ኣብዚ መዳይዚ ኩሎም ኣብ ደገ ዝርከቡ ደለይቲ ለውጢ ኣካላትን ማሕበራትን ዝከኣሎም ክገብሩ ንጽውዕ።

መደምደምታ፡ ህዝብና መሰላዊ ሓርነቱ ብቃልሱ እዩ ከመዝግቦ ዘለዎ። ብትኳን ዝወሃብ መስል የለን። ህግደፍ ዋላ ሃገር ትዕኖ ወይ እውን ህዝቢ ይብረስን ይሰደድን

ናይ ስልጣን ሕቶ ንምርግጋጽ ጨካን ተግባራቱ እናገደደ እምበር እናሓሽ ከምዘይከይድ ተራእዩ ኣሎ። **ሰለዝኾነ ንመሰልካ ተንሰእጥተላዓል።** ዝካየድ ዘሎ ሕሉፍ ናይ ጀብሃን ሻዕብያን ታሪኽ ዝተሞርኮሰ ናይ ሕነ ምፍዳይ መደብ ኣይኮነን። እቲ ኣብ ህዝባዊ ግንባር ዝነበረ ተጋዳላይ ከ ኣብ ምንታዩ እዩ ረቢሑ? **መሰረት ናይ ቃልሰና ህዝብና ሕጂ ዘሕልፎ ዘሎ ሓሳረ መከራን ግህሰት መሰልን እዩ።** ናይ ምምካቱን ለውጢ ናይ ምምጻእን ጉዳይ ከኣ እዋናዊ ሓላፍነትካ ሰለዝኾነ ምስ ዴሞክራሲያዊት ውድብካ ተ.ሓ.ኤ ሰውራዊ ባይቶ ብምስላፍ ግዴኻ ከተበርክት ንጽዋዓካ። ካልእ ዘዕግብካ ውድብን ፓርቲን ምስ ዝህሉ ኽኣ ናይ ምርጫኻ ጉዳይ ይኸውን። ብስቕን ኣማዕዲኻ ብምርኣይ ዝመጽእ ሓርነትን መሰልን ግን የለን።

ዝኸሪ ንሰማእታትና
ጋንታ ንሓርነት